

Arrende Contract, upprättat till underdånigt följte af Kongl Majt.s nådida skrifvelse under den 4de sistlidene October, emellan Kongl majt och kronan å ena samt Handlanden Adam gavin å andra sidan om Käsön med derpå befintlige åbyggnader till quarantains inrättnings wekställande.

Till Kongl Majt^{ts} och kronans fulla Disposition och nyttjande upplåter Handlanden Adam Gavin under arrende på 40 års tid räknat från den 1ste maji nästkommande år 1804 till samma dag år 1844 den så kallade Käsön med alla derå befintlige Boningshus, Åbyggnader och lägenheter af hvad namn och beskaffenhet de wara mände, emot en af Kongl Majt i nåder fastställd årlig arrende summa af 400 Rd i Riksgäldssedlar, eller i banco mynt efter gångbart agio- hvilken summa efter hvarje års förlopp kommer at oafkortat till Gavin utbetalas, Äfven som Kongl majt och kronan förbinder sig, att enär nemnde Arrende tid till ända lupit, Byggnaderna återställa i lika stånd som de efter förrättande Besigtning emottagas; Och som Handlanden Gavin uppå de i Protocollet för den 9 siste September anförde skjäl förbehållit sig nyttjande rätten af de på Käsön befinteligen Hus och Lägenheter öfver instundande Sillfiske, med vilkor att vid första öppet watten lemna fullt utrymme af de samme, att under tiden, i händelse af behof uplåta till quarantains inrättning, et Boningsrum i östra och ett dito i nedra wåningen, med alla öfrige erforderlige beqvämligheter, samt änteligen att för denna tiden, eller före den 1ste maji näskommande år, då kronan fullteligen inrymmas, något arrende ej willja beräkna; Så warder desse vilkor härmedelst fastställde och Gavin förpliktigas till deras uppfyllande, i händelse Kongl majt i nåder skulle tas till deras antagande dess nådiga bifall lemna.

Att desse wilkor å Kongl majt och kronans sida skall blifva upfyllede, försäkrar af Götheborg å LandsContoret 18de November 1803 ./.

J.F Carpelan

EB Bagge

Vidimeras
Ex officio
O.Hafstrand

År 1804 den 30 April instälte sig underteknad Krono Befallnings man, jemte nämndemannen Jan Swensson i Frölunda och Swen Blom i Styrösö, å Handlanden Herr Adam Gavins Sillsalteri och Trankokeri werk å Känso, för att, till följd af Konungens Höga Befallningshafvande ordres den 26 af innevarande månad förrätta sådan besigtning å dervarande Boningshus, åbyggnader och Lägenheter, hwarigenom deras närvarande beskaffenhet noga beskrifven warder; hvilken förrättning uti Herr Adam Gavins närvaro, företogs i följande ordning: nemligen

Öen Känso kallad togs först i ögonsigte; hvars areale innehåll, utom Lantmätares åtgärd ej kan bestämmas; men de mellan bergskullarne varande små ängstegar, som i sednare tider blifvit genom gjödning med sillgrums, ansenligen uphjelpste, uppskattas att gifva årlig avkastning circa 20 stackar Hö om 12 £u wigt hvarje.

Åbyggnaderne besigtigades sedermera och deraf:

N° 1 En Mann Byggning af godt Furu och Grantimmer, brädklädd och målad med hvit oljofärg på östra sidan och norra gafveln samt rödfärga på den öfriga delen, täckt med fogstrukit och väl försedd TegelTak, är 21 alnar Lång 16 alnar bred och 8 alnar hög. Har 2 våningar och wind.

Undra våningen innehåller 4 rum och kök af följande beskaffenhet, nemligen:

1^{emo} Sydvästra rummet, har en fensterluft som bör förses med ny mittelpost i karmen, en dörr hwilken såsom gammal och bristfällig samt utan lås, måste i dessa delar förbättras, en spisel som tarvar rappning och golf som tarvar 1½ Tolft nya golfplankor. I detta rum är ett wäggsatt skåp med hyllor i försvarligt stånd.

2° I sydost från förstugan, ett med glesa Bräder afskiftadt rum med enkel fensterpost och en simpel dörr i försvarligt skick.

3° I nordost från förstugan ett rum med spisel, 1 dörr och en fensterluft. Golfvet der bör förses med en tolft nytt Telde, spiseln rappas och en ny mittelpost i fensterkarmen samt en ny fensterruta insätts, äfvensom dörren bör förses med lås.

4° I wäster mellan n° 1 och köket en liten kammare med enkel fensterluft, försvarlig, Tegelkakelugn utan dörrar, bör dermed förses och rappas, en dörr till rummet försvarlig; men låsen gammal.

5° Kök. Har en dubbel och en liten enkel fensterlufter försvarlige.

Köksspiseln och Bakugnen i godt skick, men dörr för Bakugnen felar, 1½ Tolft nytt telde fordras till golfvet och köksmuren bör rappas samt köksdörren såsom gammal och utan Lås, behörigen repareras.

6° Förstugan afskiftad i 2 delar i Golfvet i den inre bör omläggas och till dörren anskaffas ny Lås.

7° Trappuppgången till öfra våningen i godt stånd.

Öfra våningen har 4 rum, kök, förstuga och 3 skafferier, till beskaffenhet som nedan förmåles:

1mo I sydost. En sal med pottkakelugn hvartill äro jerndörrar och spjäll, 3 dubbla fensterlufter och golf af Bräder, alt i godt stånd, Taket linfärgat men af dropp nedfläckt, Bröst och fot panel af Bräder, målade med oljefärg, Tapeter af måladt papper, 1 dörr till förstugan och en dito till sängkammaren med låsar och gångjern i försvarligt skick. Bredevid salen är ett skafferi med en dörr, ett litet fenster, pappers Tapeter och Brädhylor på wäggarna.

2° I sydväst ett rum med swart kakelugn, 2 dubbla fensterlufter, 1 dörr med Lås och gångjern, Bröst och fotpanel af bräder, Tapeter af målad duk, Golf och tak af Bräder, alt i försvarligt skick.

3° I mellan no 2 och köket, ett litet rum, lika med no 4 i undra våningen, uti godt skick

4° Köket lika med det undra, men har 2 dubbla fensterlufte och i alla delar bättre samt således i försvarligt stånd.

5° I nordost en sängkammare, har en präktig kakelugn, 2 dubbla fensterlufte, en dörr med Lås och gångjern, fotpanel af Bräder, Tapeter af målad duk med pappers Liljor, Golf och Tak af Bräder, ett wäggsatt skåp med tillhörande 2ne hyllor och dörr med Lås och gångjern, alt i godt stånd.

6° I föstugan som är afskiftad och med en dörr försedd, äro 2ne wäggsatta skåp, det ena brunmåladt, det andra omåladt.

No 2 Norr ifrån mannbyggnaden, **En Mindre Byggning** af Fur och grantimmer, 14 alnar lång 8 alnar bred och 4½ alnar hög, brädklädd men omålad, täckt med tegel, är 4 år gammal har 2 rum med en spisel, 1 fensterluft, en dörr med Lås och gångjern i hvardera samt golf och Tak af Bräder och i norra rummet ett wäggsatt skåp, alt försvarligt stånd

No 3 En Salteri byggning i norr från no 2 tillbyggd på södra ändan ett rum af Timmer, hvarå äro 2ne fensterlufte, en spisel och en Tegelkakelugn, Golf och Tak af Bräder, en dörr med lås och gångjern. Sjefva salteri Byggningen är 40 alnar lång, 15 alnar bred och 5 alnar hög, upförd af korswirke och Bräder till väggar samt täckt med Brädtak, har Golf af 2½ Tums plankor samt 2ne simpla dörrar, alt i försvarligt stånd.

No 4 Ett Sill-Salteri, nordost från det nyssnämnda, sammanbygdt med saltbodas på norra ändan, hvilken af Timmer upförd är 12½ alnar lång och lika bred som salteriet, salteri Byggningen af Korswirke och Bräder till väggar och tak, är 66½ alnar lång 15½ alnar bred och 5½ alnar hög, har golf af 2 tums plankor, 5 st glasfenster, 12 Sillluckor, 1 par portar och 4 dörrar med gångjern, alt i försvarligt stånd.

No 5 En Wedbod af Korswirke och Bräder till väggar och Tak, 20 alnar lång, 10 alnar bred och 5 alnar hög i försvarligt stånd.

No 6 En Trankokeri Byggning för 4 kittlar med tillhörande mur och pompwerk, 22 alnar lång, 16 alnar bred och 6 alnar hög af Korswirke och bräder till väggar och Tak, har 6 små fenster, 1 par portar, 2 dörrar och Golf af Bräder, alt i försvarligt stånd.

No 7 Öster om no 2 **En Tunnbindare Byggning**, 4 år gammal, af furu och gran Timmer upbyggd, täckt med Brädtak.

Har en tunnbindare verkstad, hvarest äro 3 dubbla fensterlufte, 1 stor spisel, 1 dörr med Lås och gångjern samt Golf och Tak af Bräder och ett litet Boningsrum med 2 dubbla fensterlufte, en Tegelkakelugn, en dörr med Lås och gångjern samt Golf och tak af Bräder, alt i godt stånd; varande på norra ändan tillbyggd en Bod af Korswirke och Bräder.

No 8 En Bjelklagd Källare öfverbyggd med korswirke och täckt med Bräder, är 10½ alnar lång 7 alnar bred och 3½ alnar hög, har golf och tak af Bräder samt dörr med Lås och gångjern i försvarligt skick, men murarne af Gråsten tarvar junning och rapping invändigt.

No 9 Fä-Hus och Lada, 18 alnar lång, 9 alnar bred och 3½ alnar hög, deraf hälften Timmerväggar och undra hälften korswirke med Bräder till väggar, täckt med Brädtak, har 2 dörrar och inredning i Fähuset med Bås för 4 kor, i försvarligt stånd.

No 10 Planer och Bryggor samt deraf:

1ne På wästra sidan intill salteriet no 4 En utrullnings plan af 2 tums plankor på Timmer-Brokhar, innehållande circa 480 quadrat alnar.

2o I norr från denna, En Lotsnings Brygga, 125 alnar lång och 6 alnar bred, äfven af 2 tums plankor på Timmerbäddning och Brokahr.

3o Emellan denna Brygga och Trankoket En Sill Plan, circa 225 quadrat alnar, anlagd lika med den förstnämnde, och

4o Nordost från Trankoket En Plan och Brygga, 378 quadrat alnar på lika sätt anlagd.-

Riksarkivet: Ur Justitiekanslerns skrivelser till Kongl.Maj:t 1838
Avskrift av arrendeavtal 1804 mellan Kronan och Adam Gavin

Vol.116

Sålunda Besigtigadt och nefunnit, betygar, Ut Supra Joh. Grönvall.-